

„NE BÁNTSD A
MAGYART“

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adások tisztelet
a katoná
eszménynek“

Zrínyi-íróasztal

Előfizetési ár: fél évre 6.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 8.

Csáktornya, 1944. június 16.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

Üdvözlét Muraköz felszabadítójának Horthy Miklós Kormányzó Urunknak!

Három éve elmúlt, hogy elhangzott a magyar nemzet történelmében a legbiresebb és nekünk legkedvesebb hadparancs: „Előre az ezeréves határokig!” Még ma is erősebben dobognak szíveink, ha visszagondolunk az akkori eseményekre. Muraköz visszatér! Jönnék a honvédek! Mikor? Ez volt az egyedüli beszéd tárgy minden házban, minden családban. És megjöttek! Végrehajtották a Kormányzó Úr parancsát! Azóta eltelt három és egy negyed év és mi vasárnap, június 18-an negyedszer hajtjuk meg zászlónkat a nemzet nagy vezére, Kormányzó Urunk előtt születésnapja alkalmából!

1918. decembe 24! Óh, mi szomorú idők! Végig kellett néznünk az idegen megszállást. Lelkünk elnyomva, a magyar beszéd szigorúan tilos és mindaz, ami magyar hazánkkal kapcsolatos. Eljöttek az idegenek, elfoglalták hivatalainkat, iskoláinkat és egyszerre gyűlöletes lett minden, ami minket Szent István országához fűzött. A nagy szláv eszme vette át uralmát, jelszava volt: lerombolni mindent, ami Magyarországra emlékeztet.

Közben mulott az idő. A szegedi gondolat ébresztette a súlyos ájulásban vergődő magyar nemzetet. Felébredt, mert a Magyarok Istene arra teremtette, hogy éljen és virágozzék az idők végtelenségéig. Horthy Miklós fővezér az első magyar hadsereg élén bevonul Budapestre. Az országgyűlés megválasztja Kormányzójának. Új élet kezdődik.

Mi pedig itt mély fájdalommal tepedünk, viseljük a rabság kínos láncát. Közel vagyunk hazánkhoz s mégis oly távol. Nem siethetünk felajánlani karjainkat védelmére annak a hazának, amely 1000 éven át áldásdús életet adott nekünk, amely nem kívánta, hogy mondjunk le anyanyelvünkéről, szokásainkról, csak egyet kívánt, szeressük hazánkat és legyünk hűek hozzá!

De ennek híven meg is feleltünk. Gróf Zrínyi Miklós katonának utódai számtalanszor és számtalan csatákat öntöztek vérükkel, mindenkor áldozatosan kivették részüket a haza védelmében. Nincs Európának az a harctere, ahol ne pihennének a muraközi hősök. Bizonyítékai ennek a még élő régi és a mostani vitézek, tüzharcosok, rokkantak, hadiözvegyek, árvák és a második világháború hősi halottai. A Mennyei Hadseregben hosszú frontot alkotnak a muraközi vitézek. Csaba Vezér, ha szemlét

tart, méltán büszke reagjuk.

Tudtuk mi, tudtuk nagyon jól, hogy Horthy Miklós Fővezér szeme a határon túl is lát. Látja keserves kínjainkat, szenvedéseinket és tudtuk, hogy alig várja azt a percet, amikor kiadhatja azt a

parancsot, amely elszakítja a trianoni láncokat, leveri karjainkról a rablincseket és visszavezet bennünket oda, ahol 1000 évig boldogan és békésen éltünk.

A nemzetek életében 23 év nagyon rövid idő, mégis mennyi esemény viharzott el fejnünk felett. Valamennyi között részünkre a legkeservesebb, hogy ez idő alatt egy új generáció nőtt fel, amelynek nevelésébe nem szólhattunk bele. Ezt a generációt úgy nevelték, hogy gyűlölni mindent ami magyar, lenézni az ősi hazát, a szülőknék sem volt szabad gyermekeikkel magyarul beszélni, mert a magyar anyanyelvű gyermeknek jaj volt az iskolában. A régi hazát emlegetni tilos volt s így itt állt egy generáció, amely az ősi magyar haza elszakított földején élt és nevelkedett, de sem nem tudott, sem nem érzett magyarul.

Amde ez is elmúlt. Muraközben is felvirradt a szabadság hajnala. A Főméltóságú Kormányzó Úr kiadta a parancsot, a honvédek bevonultak, mi pedig visszatértünk Szent István Koronája alá, az ősi magyar hazához, amelytől soha többé, semmi el nem választhat bennün-

ket. Fiatalságunk, az új generáció, rövid három év alatt megismerte a téveszméket, amelyekben vezették s a felszabadulás óta lépten nyomon törekszik az édes magyar haza iránti szeretetben nemcsak utóérni, hanem túlhaladni bennünket.

Szörnyű vihar sújtotta Európát. Lángba borult az egész világ. Nemzetek pusztultak el az átkos világégésben. Keletről a vörös bolsevizmus vicsoritja fogait, nyugaton az angolszászok, Istentől elrugaszkodott, pokoli hordái igyekeznek megsemmisíteni mindent, amit a keresztény kultúra 2000 éven át a világnak adott. Odin Isten, a Niebelungok hősei támadnak fel és vezetik a dicső német nemzetet, amely a világtörténelem legnagyobb küzdelmét vívja saját életéért és Európa feltámadásáért. Délen, Róma utcáin a gangsterek sáros bakancsai tiporják azt a Via Appiát, ahol Szent Péter előtt megjelent a Megváltó: „Megyek Rómába, hogy megegyeszer megfeszíttessen magamat,” ahol Szent Pál lehulló, három ugró feje megnyitotta a Tre Fontanot, a Hármass Forrást. Sárral illetik a Santa Scalat, a szent lépcsőt, amelyen Krisztus vitte a keresztjét a Golgotára s amelyen keresztény hívőnek csak térden állva szabad felmennie.

E rettenetes orkán dobálja országunk hajóját az élet tengereiben. A hullámok csapdossák, bordái recsegnek, de az Admirális, Kormányzó Urunk keményen áll a parancsnoki hidon, sasszemével látja a szirteket, amelyek hajónkat el akarják sülyeszteni, de bölcs vezetéssel elkerüli azokat és vezet bennünket abba a kikötőbe, ahol a boldogabb magyar jövő vár bennünket. Nekünk pedig kötelességünk, hogy helyt álljunk, végrehajtsuk a Parancsnok intézkedéseit és teljes erőnkkel segítsük nehéz feladatában.

Emeljük fel szemeinket Kormányzó Urunkhoz, vegyünk példát tőle, a legelső magyar embertől, aki megmutatta az első világháborúban, nehéz sebekből borítva, hogy kell helyt állani, megmutatta 1919-ben, mi a hazafias kötelesség és legfőképpen megmutatta a mostani világégésben, mit kell tenni a hazáért, amikor feláldozta legdrágább kincsét — fiát, törvényesen megválasztott helyettesét.

1944. június 18-án, Főméltóságú Kormányzó Urunk születése napján Muraköz felszabadult népe leborul a Mennyei Trón zsámolya előtt és buzdó szívvel kéri a

Mindenhatót, áldja meg vitéz nagybányai Horthy Miklós Kormányzó Urunkat hosszú élettel, hazánk és magyar nemzetünk javára, áldja meg bölcsességgel, hogy bennünket elvezethessen a jobb jövő felé és

adjja meg neki azt a kegyelmet, hogy küzdelmes életének és dicső tetteinek gyümölcsét nagyon sokáig élvezhesse.

Isten éltesse Kormányzó Urunkat!

Magyarország tájterképezése

A Földtani Intézet keretében olyan tudományos munka van folyamatban, amely hivatott arra, hogy a mezőgazdasági termelés terén, de ezzel összefüggően egyuttal a mezőgazdaságnak gépeket és eszközöket szállító, nemkülönben mezőgazdasági terményeket feldolgozó ipar terén korszerűsítőnek mondható reformok egész sorozatát legye szükségessé. Ez a munka tájterképezés, vagyis az ország földjének a talaj és tájak különbözősége szerint való felosztása, egymástól elhatárolása és annak tudományos megállapítása, hogy melyik földterület milyen tájegységhez tartozik, ennek folyamánként ezen a területen milyen kulturművelények, milyen művelési módszerekkel termeszethetők eredményesen és melyek azok a növényfélések, amelyekkel ugyanezen a területen kísérletezni nem ajánlatos.

A gondolat felvetője és a munkalátók kezdeményezője néhai Teleki Pal gróf miniszterelnök és európai híró földrajztudósunk volt. Ma a munkalátók annyira haladtak, hogy a trianoni Tiszántul-táj- és talajtani térképe már meg is jelent, a Dunántul és a Kisalföld tájterképezése is teljesen elkészült, a Felvidéki részé pedig folyamatban van.

A tájterképek jelentősége a gyakorlati életben ma még felbecsülhetetlen. A tudomány ezekkel a térképekkel olyan értékelést ad a mezőgazdaság szolgálatára, amely országiszerte megremti az ugynevezett tájgazdálkodás lehetőségét, ami viszont azt jelenti, hogy a gazda valóban többet és jobbat tud termelni és Magyarország természetálgai nemcsak elérhetik, hanem felül is mulhatják a külföldnek sokszor irigyelt és a miénknél lényegesen nagyobb természetálgat. Arról a térképszéletről, amelyet a gazda saját mezőgazdasági üzeméről megkaphat, le lehet olvasni, hogy földje milyen tájközterhez tartozik, talaja milyen összetételű, a három meteorológiai főte-nyezéből, a hőből a napfényből és a csapadékból, mennyit remélhet, tehát, hogy azon a földön mi-tele terményekből milyen művelési rendszer al-

kalmzásával mekkora természetálgatok várhatók.

Reformot kíván a tájterképezés nemcsak a föld megművelése hanem a mezőgazdasági köz-igazgatás és a termelések irányítása terén is. A mezőgazdasági közigazgatásnak nem a politikai, hanem a tájegységi határok szabják majd meg a teendőit. És mivel egy közigazgatási járás több tájközterre tagozódhat, természetes, hogy a mezőgazdasági igazgatás sem mozoghat a politikai határok között, hanem tájközterlenként kell berendezkednie, hogy eredményes munkát tudjon végezni.

Magyarország termőföldje különböző táj- és talajtani egységekre oszlik és ezek az egységek szeszélyes rendszertelenséggel váltakoznak. Szik, lősz, agyag, homok található ugyszólán minden átmenet nélkül. A gazdának ezzel egy birtok-teszten belül is számolnia kell tehát ugyanazon üzemben is szükséges lesz különböző művelés-módszereket alkalmazni. De fontos lesz az is, hogy a gazdának forgótlóke álljon rendelkezésre. Enélkül a jobb megművelést, több napszámot, gépeket és műtrágyát igénylő tájgazdálkodás nem lehet sikeres, de igaz az is, hogy a befektetett tőke meghozza a kamatot, hiszen az cddigi kísérletek bizonyítják, hogy például a homokon a rozstermelés majdnem háromszorosra emelhető.

Fel kell készülnie a tájgazdálkodásra az iparnak is. Gépekkel eszközökkel kell elátnia a mezőgazdaságot, másrészt gondolnia kell arra is, hogy a mennyiségileg fokozódó nyerstermények egy részét iparilag kell feldolgozni, és pedig lehetőleg azon a vidéken, ahol ezek a termények nagyobb mennyiségben teremnek. Számolni kell tehát az iparnak bizonyos mértékű decentralizálásával is, mi az okserűi gadálkodás természetes követelménye.

Joggal lehet tehát mondani, hogy a tájterképezés új korszakot jelent a mezőgazdaság terén. Olyan új korszakot, amikor minden remény-ségünk meg lehet arra, hogy mezőgazdaságunk világviszonylatban is versenyképessé valik.

Quo vadis Italia?

Nero uralma idején, midőn a keresztények üldözése a legmagasabb fokban dühöngött, Szent Péter is a feláldozandók közé került. Egy — titokban keresztény — öneláldozó római tiszt segítségével sikerült neki a börtönből megszökni. Közvetlenül a katakombák mellett van a széles és nyilegyenes Via Appia út. Szent Péter, miután elbúcsúzott katakombák: hivatól, ez úton igekezett menekülni. Mentében egyszerre csak megjelent előtte a Megváltó. Péter leborult előtte s megkérdezte: Hová mész Uram? „Mire Krisztus”: „Megyez Rómába, hogy megégsz megfeszítessem magam, mert te nem mered megtenni.” Erre Péter visszafordult, sorsa beteljesedett. Rómában keresztre feszítették, saját kivánságára fejfelé.

Itália halad ma a Via Appian a végromlás felé s nincs megváltója, aki viszszeretene.

A fasiszta Olaszország 20 év alatt

jólétre emelkedett. Mussolini, a nagylátnok, kenyeret adott a munkátlanok kezébe, mocsarakat szárított, falvatat, városokat teremtett, életre hívta a nagy és erős flottát. Gyarmatokat szerzett Itáliának s ha rajta áll, a mostani háborúban csorbítatlanul fénylőnek volna fegyvereik a nagy német hadsereg oldalán.

De eljött az áruló Júdás Badoglio és főnöke Viktor Emámuel képeben. Akadtak emberek, akiket hazájuk magas polcra emelt, dicsőséggel övezett s ők mindezért azzal fizettek, hogy hazájukat átjásztották az ellenség kezére — teljesen ingyen!

S Badogliónak és esküszegő királyának ma végig kell néznie gonosz tette következményeit. Látniok kell, mint pusztul országuk. Kezdődött az első szabotázs idején Afrikában, folytatódik Szicíliában és Délolaszországban. Az angol-szászok mindent megígértek, de semmit sem bírtak és akartak adni. Mussolini Olasz-

országában — mint ma is — minden embernek meg volt a falat kenyere és munkája. Ezzel szemben mit hozták az árulók? Éhínséget, bolsevizmust! Az angol-szászok már régen nem urai saját államaiknak, Moszkva fűtyszavára táncolnak. Az elfoglalt olasz területeken, a beigért kalács helyett még száraz kenyér sincs. A legyilkoltak sok ezrei az égig kiáltanak, férlí lakosság legnagyobb részét elvitték Amerikába kényszermunkára, a gyermekeket lelépték anyjuk kebléről és elvitték Szovjetországba. Akik közülük útközben el nem pusztultak, telefogják magukat szívni a bolsevista eszmékkel, apagyilkosok és hazájuk ellenségei válnak belőlük. Az életet adó narancs és olajfa ligeteket kivágták, nehogy konkurenciát csináljon az amerikai banánnoknak.

Szicília, Nápoly, Monte Cassino és a többi városok lerombolt templomai, klastromai, múkincese! Castell Gandolfo ártatlan halottai! Oh Itália, de keserves vándorlásod a tuskés Via Appia útjain! Nincs Megváltód, aki visszatérítene, csak Júdásod, aki vezet a pokol felé!

Most Rómán a sor. A sok ezer vértanú szent városát az istentelnek tiporják. A német hadsereg mindent meggett, hogy megkímélje a pusztulás borzalmaitól a kereszténység szülőföldjét, a gaz Júdások pedig kiszolgáltatták a kereszténység és a kultura legnagyobb ellenségeinek, a zsió-szovjet-bolsevizmusnak.

Mert Anglia és Amerika csak névleg ur Olaszországban. A vörös rém uralkodik ottan, ép úgy mint Észak-Afrikában, Amerikában, vagy Angliában. Szatln fűtyszavára táncolnak ma a szövetséges hatalmak. Kiengedtek a tenger fenekéről kihalászott palackból a bűnhődő szellemet s ez most rajtuk áll bosszút! Ahová az angolszászok beteszik a labukat, nyomban ott a szovjet megbízott, a kakukliók, amely kidobja a fészekből a nemes fiókat és mindent felfal, amit a szülők saját utódaiknak hoznak.

Az árulót megfizetik, de nem becsülik! A vitéz ellenséget tiszteli az ellenfél is! Viktor Emámuel és Badoglio még azzal sem vigasztalódhatnak, hogy árusukért jutalmat kaptak volna. Elcsapták mind a kettőt! Umberto, a jelenlegi árnyékheiytartó is követni fogja őket. Sorsuk rettenetes. A legigazságsabb bíró, a lelkiismeret, az éjszaka csendjében megkérdezi: miért tetted ezt? Miért döntötted a romlásba, benned bízó népedet? Hogyan adsz apát az árváknak, eltartót az özvegyeknek, az agókknak? Gyarló ember, mit felelsz erre?

Legujabb értesüléseink szerint, a bukott Badoglio kormány helyét kommunisták összetételű kormány foglalja el.

Quo vadis Italia?

„ARANY BÁRÁNY”

Kötöttáru üzem, CSÁKTORNIA

Kossuth Lajos u. 9. - Telefon 143.

Gyárt elsőrendű kötöttáru.

Tulajdonos: Kuráth Joachim

Támogassuk a bombakárosultakat

A MANSz. leánycsoportjának műsoros estje

A magyar asszonyok mellett a muraközi magyar leányok is igyekeznek kimutatni szeretetüket a magyar haza iránt és törekednek segíteni a bombakárosultakon azzal, amivel épen lehet. Így szombaton és vasárnap egy, a komoly időköz-méltó hazafiak műsorral keltek egy kis hangulatot a mindennapi nehéz életben.

Szekeres Mária mély érzéssel szavalt a Papvári Elemérné Hitvallását, a magyar Hiszekegyet, örök imánkat, Simonfi Kató nagy művészi érzéssel és kitűnő technikával zongorázott, majd kis szeretével ifjú Brodnyak Antal premontri gimnázista diák, aki zenében is már régi kedvencünk, tangóharmonikán adott elő szebbnél-szebb magyar dalokat.

Dr. Pozsgay János tábori lelkészfőhadnagy ünnepi beszédében a magyar nők hivatását állította előlérbe. Megemlékezett Tormai Cecéliáról, a nagy szervezőről, aki életre hívta a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetségét. Kitanús, aldozat készsége; ez legyen vezérszavunk minden téren.

Hogy egy kis vig szám is legyen a komoly programban, Hunyák Angyalka, Hunyák Mária, Vadányi Mária, Szekeres Mária, Mekovecz Angyalka és Juránits Eva, cigánykísérettel szép magyar táncot lejtettek.

Megható volt a „Baldogasszony Anyánk” jelenete, Vadányi Mária drámai erejű szavaltata. A távolból felhangzó ósrégi templomi ének sokaknak szeméből könnyeket fakasztott. Mária ké-

pében Kóros Kató, az angyalok szerepében pedig Sárecz Rózi és Lovrencsics Mária mutattak nagyon hatásos előképet.

Murai György zenekakadémiai hallgató néhány Kodály ábránddal mutatta be a legújabb magyar zenét.

„Álom 1944-ben”. Álmodik a magyar nemzet egy jobb jövőről, amelynek hajnalsugarai már derengenek, de még hosszú és nagyon túsés az út odáig. Felámadt az 1914—18-as magyar hősök szelleme! A visszatért területek! Muraköz! A magyar tengerészek! Adja Isten, hogy 1945-ben az álom valóra váljék. A leánycsoport tagjai, Mofcsán József, Sztrahonya Jenő, Brodnyak Antal, Hunyák Kornél és a leventék elragadták a közönséget szerepeikkel. Hungária komoly szerepét Varga Ili játszotta nagy megértéssel.

A vasárnapi előadásoknál a honvédeknek is közreműködött, nagy hatást és élénk tetszést keltve.

A rendezést Kovacsics Ella tanítónő végezte sok szeretettel, nagy türelemmel és áldással. A plakátokat, műsorszort s egyéb nyomtatványokat a Katolikus Könyvnyomda szállította ingyen.

Szombaton és vasárnap megismétlik az előadást. Aki nem látta, okvetlenül nézze meg. A tisztajelvétele a bombakárosultak.

Zsidó-birtokból korszerű levente és sportpályát létesítettek a csáktornyai leventéik

(Muraközi tudósítónktól) A levente-mozgalom Muraközben, bár csak alig három éves, máris nagyszerű eredményeket tud felmutatni. Pedig a jogoszláv szemben felnövekedett és az iskolából kikerült ifjúságot nem volt könnyű munka visszatérteni a helyes útra, mégis a leventevetők szívvel és lélekkel végzett igazi nevelőmunkája nyomán ma már külső megnyilvánulásaiban is sokkal értékesebb ifjúság áll kézen a további feladatokra, mint 1941-ben. Ennek az eredményes leventemunkának egyik állomása és a végzett munka bemutatója lesz június 18-án Csáktornyan. A csáktornyai járási leventeparancsnokság ugyanis e napon rendez meg a járási Levente-Napot. E napon avatják fel a korszerű levente gyakorlóteret és sportpályát, amely nem csak azért nevezetes, mert Muraközben az első, hanem azért is, mert teljesen a leventéik munkája nyomán épült.

A járási leventeparancsnokság ugyanis megszerezte a Csáktornya és Drávaszék között elterülő 6 holdas zsidó kézben volt legelő és rétterületet. Az elhanyagolt és részben hasznal-

hatlan hepe-hupás területet, ahol kellett feltöltötték, másutt egyengették és a szorgos leventemunka nyomán csakhamar kiépült a mély salakos, futópályás és minden sportversenyhez nagyszerű terepet nyújtó sportpálya is. Mellette a honvédpróba letételéhez szükséges természetes akadályok, víz-sárok, sővénykerítés, deszkapálya stb. is kiépíthető, valamint hely jut a modern lópálya kiépítésének is.

A pályán naponta dolgoznak a szorgos leventéik, úgy hogy Horthy Miklós születésnapján a Levente-nap már a pályán lesz megtartva. A pálya elkészítése a csáktornyai járási és a csáktornyai körzeti leventeparancsnokság érdeme és őket mindenben támogatta Csáktornya vezetősége, valamint a MÁV is amely például maga 30 vagon salakot ajánlott fel teljesen ingyen a sportpályához.

A volt zsidó birtok mindenesetre a legjobb célt szolgálja így: helyet és lehetőséget ad a muraközi ifjúság egészséges, katonas és sport-szerű nevelésének.

6 hold területen, a vasúti teherpályaudvar és a varasdi műút között korszerű sportpályát, löteret és gyakorlóteret építenek. Csáktornya nagyközség Zalavármegye és a helyi alomasszónokosság támogatásával, valamint a fiúk által felajánlott önkéntes munkával reméljük, hogy hamarosan Csáktornya egy újabb sportlétesítménnyel gazdagodik. Támogassuk a szebb jövőért küzdő leventéijainkat önzetlen munkájukban.

A magunk részéről örömmel közöljük ezt a hírt, mert ebben újabb zálogát látjuk annak a törekvésnek, hogy a csáktornyai leventék, rövid három év alatt, átérve a magyar haza iránti kötelességüket, igyekeznek jó hazafiak és jó jövőndő utódai lenni a határokat védő vitézeknek.

— **Helyreigazítás.** Lapunk múlt számában a Légoltalmi Liga közgyűléséről szóló cikkünkben, nyomdaihiba folytán tévesen hoztuk, hogy a 90 évesek vannak felmentve az éjjeli ügyeletet szolgálat alól, mert a korhatár 70 év.

Pro Patria

Nagy József, egyik honvédelakulat őrmestere 1944 április 12-én a kárpátaljai harcokban a hazáért feladta hősi életét.

Vitézi tetteiért fel volt terjesztve, korábbi ki-tüntetéseivel, a nagy és kikezűst éremre. Feldí-szítése és vitézé avatása már csak Csaba vezér hadseregében történik meg.

Both Ilona csáktornyai városi szülésznővel épen távházasság előtt állott. Sajnos ebben is megakadályozta a hősi halál.

Emlékét megőrizzük!

Dr Bertin József csáktornyai kir. közjegyzőtől.

380 Kij. szám. 1944.

Idézési hirdetmény.

Néhai özv. Gráner Mór né sz. Basch Karolin volt csáktornyai lakos hagyatékának tárgyalására a határnapot 1944. évi szeptember hó 30 napjának délelőtt 9 órára Csáktornyan levő hivatalos helyiségben ezennel kiitűzöm és erre Gráner Henrik és Gráner Béla ismeretlen helyen, — távollevő örökösöket azzal a megjédezzel idézem, hogy abban az esetben, ha a tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által meg nem jelenének a részükre a gyámhatóság által kinevezett gondnokokkal fogják a tárgyalást megtartani és hogy perre utasítás esetében is, amennyiben képviselőitől nem gondoskodnának, a gyámhatóság által kinevezett gondnok által fogják képviselteni.

Csáktornyan 1944 évi június hó 10. én.

Dr. Bertin József
kir. közjegyző.

Gyors és gépirónó

általános irodai ismeretekkel ke-restetik csáktornyai járásban In-gyen lakás, fűtés, világítás, 300 pengő havi fizetés.

Ajánlatok „Azonnal” jelígre a lap kiadóhivatala.

SPORT

A hét sporteseményei

Nősök — Nőtlenek 7-2 (2-1)

Ujnapján került lejátszásra a nősök—nőtlenek mérkőzése. A mérkőzés szép játékot hozott. A nőtlenek a második félidőben már nem bírtak a technikásabb öregekkel. A védelem is sokat könnyelműsködött. Góllövők Hrebák 3, Megla 2, Vrbanc 1, Horváth 1, illetve Mekovec és Legenstein.

Dombóvári VSE — Csáktornyai Zrínyi T. E.
8-0 (1-0)

Vasárnap játszották le az utolsó NB III bajnoki mérkőzést, amelyen a három tartalékkal játszó csapatunk katasztrófális vereséget szenvedett. A védelem a második félidőben már nem bírta az iramot és az össze-vissza felforgatott csapat nem tudott komoly ellenállást tanúsítani. A sok gól ellenére Istvánovics volt a mezőny leg-jobbja.

Mérgező anyagokat dobálnak az el-lenséges repülőgépek

Az angolszász repülők a legutóbbi berepülések során váltászerű, fehér mérgezett anyagot szórak le a nyugat-muraközi határvidéken. A szél jobbra a határon túli pol-trai mezőkre sodorta a mérgező anyagot és a legelésző és az anyagból logvasztó tehének közül már több mint tíz el-pusztult. Az eset újabb óvatosságra inti a gaz-dákat.

LEVENTE HIREK

A csáktornyai leventék új gyakorlótere

A csáktornyai leventék nagy munkába kezdtek. A község által rendelkezésre bocsátott

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETANCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

glavno skladišče PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medimurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁRBELŐ UDVARÁBA.je svoje skladišče i magazine PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA (Staroga grada)

HIREINK

— **Személyi hír.** Dr. Vida Ferenc, a csáktornyai járás főszolgabírája hosszabb betegsádságra ment. A főszolgabírói teendőket ellátásával Dr. Beznicza Pál tb. főszolgabíró, főispáni titkár lett megbízva.

— **Esküvő.** Rodtk István stridóvári községi tisztviselő június 25-én délután 5 órakor a stridóvári templomban vezeti oltárhoz bájós menyasszonyát Perger Aurát.

Sok szerencsét az új párnák.

— **Új körjegyzőség Muraközben.** A belügyminiszter elrendelte Szelenchegy és Boeckai-kegy községeknek a muraszerdahelyi körjegyzőségből való kiválasztás és Szelenchegy főhelyével új körjegyzőség alapítását. Az említett két község az új körjegyzőséghez tartozik.

— **Gyauas öngyilkosság Tüskeszentgyörgyön.** Alsómuraközben egy gyauas, állítólag Budapestről megszökött alak bujkált. A csendőrok elfogták s mikor a tüskeszentgyörgyi állomá-

son a vonatba akarták szállítani, egyet ugrott és a rohogó vonat elé vetette magát. Oly súlyos sérüléseket szenvedett, hogy rövidesen meghalt. A nyomozás folyik.

— **Forgalmi szerencsétlenség lábtöréssel.** Fusz Laszlo drávavásárhelyi vendéglős Csáktornyan, motorkerékpáriján összeütközött egy biciklissal s oly szerencsétlenül esett el, hogy eltorított a lába. Beszállították a csáktornyai kórházba. A vizsgálat a szerencsétlenség ügyében megindult.

— **Pályázat markotányos helyiség bérletére a csáktornyai honvéd laktanyában.** A m. kir. 37. sz. honvédpolitikai-csofélység a csáktornyai honvédlaktanya markotányos helyiségének bérletére pályázatot hirdet.

Pályázhatnak hadirokkant tiszthelyettesek, legénység, vitézek, tüzharcosok, hadviseltek, azok özvegyei és árvái.

Közelebbi feltételek a csáktornyai m. kir. honvéddállomásparancsnokságnál és lapunk kiadói hivatalában tudhatók meg.

Kérvények beadása július 1-ig.

A csáktornyai állomás menetrendje:

Érvényes 1944 évi június 5-től.

Érkezés	Napszaka	Von- nat	Honnan?	Indulás	Napszaka	Von- nat	Hová?
1:19	Éjjel	S z e m é l y	Budapest	2:22	Éjjel	S z e m é l y	Budapest
5:57	"		Muraszerdahely	3:15	"		Marburg
7:39	Reggel		csak kedd, csüt, szomb	3:40	"		Muraszerdahely
8:11	"		Marburg	6:05	Reggel		Nagykamizsa
8:28	"		Drávapart	6:20	"		Muraszerdah. kedd, csüt, szomb.
9:15	"		Siófok	7:53	"		Drávapart
12:51	Délután		Muraszerdahely	9:45	Délelőtt		Muraszerdahely
15:—	"		csak kedd, csüt, szomb.	9:54	"		Marburg
16:10	"		Budapest	13:—	Délután		Budapest
16:45	"		Miksvát	13:30	"		Muraszerdah. kedd, csüt, szomb.
17:51	"		Marburg	16:20	"		Miksvát
17:56	"		Drávapart	17:20	"		Drávapart
21:10	Éjjel		Muraszerdahely	18:25	"		Muraszerdahely
21:35	"		Marburg	18:19	"		Marburg
23:30	"	Budapest	18:30	"	Siófok		

*Esetleges változásokért, vagy hibás szedéért sem a szerkesztőség sem a kiadói hivatal nem vállal felelősséget

Irodalom - Könyvek

Ina Seidel regénye

Ina Seidel egyike az új német irodalom legizmosabb tehetségeinek. Ez a regény egészen más, mint nagy történelmi regényei; helyenként olyan izgalmas, mint egy detektív regény. Cselekménye bonyolult, sokrétű.

Hőse egy Andreas Martius nevű híres tudós. A tudós professzornak szép, fiatal felesége van és két kis gyermeke. Az asszonyt ifjúkorától fogva művészi törekvések fűtik, gyönyörű hangja van.

— Anyám hangjára úgy emlékszem vissza, mint valami földöntúli zengésre, — mondja felnőtt korában Merula, Andreas Martius leánya. — Betöltötte egész gyermekkoromat, úgy ívelt fölöttem, mint egy hangszivárvány. Kis dalokat

énekelt. Óh, azok az erdőt, mezőt felverő gyermekdalok úgy csengenek fülemben, mint egy más, szebbik világ üzenete, a kimondhatatlan tökéletesség visszhangja. Ezek a dalok mai is lelkemben zengenek, pedig anyai más részletet elfelejtettem, meg anyám külsejét is.

A házasság nem boldog. Az asszony elhagyja férjét, Amerikába szökik. A két gyermek, Merula, a kis leány és Manno, a kis fiú, teljesen magukra maradnak. Eberon, néma elszánt-sággal védik a maguk kis világát, a mindenfelől fenyegető beavatkozás ellen. Egyik oldalon az anyai nagyszülő, a másik oldalon a boldogtalan apa és az ő anyja; ez a négy felnőtt áll a gyermeki látókör határain. Rávetik árnyékukat a gyermekek életére, gyakran éppen oda, ahol egy-egy furfangosan meghódított kis napsütötte sávon a gyermekek jól akarják érezni magukat. Az apa kemény, eszes, gerinces ember. Azok közé tartozik, akik tudják, hogy ha sorsuk alaku-

lását nem szabhatják is meg, a balsorsot el kell viselniük. Egyenrangú félként száll szembe a kiszámíthatatlan hatalommal, amely vele vaktában elbánt.

A két gyermek felszperedik, a fiúból híres hegedűművész lesz, de idegbeteg, búskomor ember. Annak a bizonytalan existenciájú férhnek a rossz befolyása alá kerül, aki szerencsétlen anyja életében nagy szerepet játszott. A leány sokat aggódik liveréért. Végül is az első világháború kitörése oldja meg a már-már reménytelennek látszó helyzetet. A fiú önként jelentkezik katonának. A regénynek ez a kicsengése, hogy a fiú a háborúban vezekel a maga és szülei bűneiért; megnyugtatóan szép. A cselekmény külső mozgalmasságát a szereplők finom lelkirajza mélyíti el. A lelekrájban az író művészsége az idegrovos pontos szaktudásával olvad szerencsés összhangba.

Támogassuk a bombakárosultakat

Legújabbban a drávaszentmihályi körjegyzőség (Krisztoffalva kivételével a volt vidéki körjegyzőség másik része) hazafias lakossága mutatta meg együttérzését a bombakárosultakkal szemben. A jobbmodúak pengői mellett ott vannak a szegények fillérjei is. A gyűjtés körül vitéz Pánczél György községi bíró fáradozott páratlan szorgalommal.

Adományok:

Drávaszentmihály	200.— P
Jánosfalva	146:10 P
Krisztoffalva	71:10 P
Nyírvölgy	64:10 P
Összesen	471:30 P
Féddigi gyűjtésünk	2619:63 P
Összesen	3100:93 P

Nyomdásztanoncot

jó házból felvesz a

Muraközi Kat. Nyomda.

Nyilttér.)*

Nyilatkozat*

Feleségem, Hajdinyák Mihályné szül. Meglies Ilona, perlaki lakos tölem eltávozott, ezektől semmiféle tartozásáért felelősséget nem vállalok sem most, sem a jövőben.

Hajdinyák Mihály.

*Az e rovathoz közzétételért nem vállal felelősséget sem a szerkesztőség, sem a kiadói hivatal.

Tábori posta

Vérhar István honvéd Tábori posta F. 756. Szívével:esen üdvözi a messze frontól az egész Verhár családot, az összes rokonságot és ismerősöket. El és egészséges, jól érzi magát, vár minél több levelet.

Adakozzunk a bombakárosultaknak

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 6.— P. na pol leta.
Vuredništvo: Horthy Miklós-tér 8.

Csáktornya, 1944 junius 16.

Politički tjednik
Zide saki petek.

Pozdrav osloboditelu Megyimirja našem Gosponu Guverneru Horthy Miklósu

Tri leta je minulo. kak se je čula, za magyarskii narod najglasoviteša i za nas najdražeša soldačka zapoved: „Napre, do 1000 let starih granic!“ Još i de nes nam srce glasno tuče, da se zmislimo, kaj se onda pripetilo. Megyimirje ide nazaj! Honvedi dojdu! Da bodo došli To je bil jedini spomenek pre sakoj hiži, pre sakoj familiji. I došli su! Zvršili su zapoved Gospona Guvernera. Potli je minulo tri i fertal leta i mi v nedelu, juni-ša 18-ga štřtipot prignemo našu zastavu pred velikim voditelom naroda, našim Gosponom Guvernerom s prilikom nyegvoga rogyendneva.

1918 december 24! Oh kakša žalostna vremena! Morali smo gledati, kak su nas stranyski obišli. Duša nam je bila stišjena, magyarski govoriti strogo prepovedano i se ono, kaj nas je vezalo z magyarskom domovinom. Došli su stranyski, zavzeli su nam naše kancelarije, naše škole i na jempot je pod mržnyom, kaj nas je kapčilo z orsagom Svetoga Štefana. Velka slavenska misel je prek zela gospodarenje a reč je bila: zrušiti se, kaj nas zmislji za Magyarsku.

Med tem je išlo vreme dale. Szegedinszka misel je zbudila magyarskoga naroda, šteri je ležal v teškoj omedlovici. Zbudil se, kajti Dragi Bog, čuvar Magyarske, ga je zato stvoril, da živi do kraja sveta. Horthy Miklós Fővezér, na čelu prve magyarske soldačije dojahal je v Budapest. Orsačko Spravišče ga zebalo za Guvernera. Hapilo se novo življenje.

A mi se tu močimo v teškoj žalosti, nosimo žmehke lance robstva. Blizo smo k našoj domovini, a itak jako dalko. Nemremo se požuriti panuditi naše jake roke da branimo onu domovinu, štera nam je čřez jezero let dala blagosloveno življenje, štera neje zahtevala, da ostavimo našega materinskoga jezika, da ostavimo naše starinske šege, samo jeno je zahtevala, da imemo radi našu domovinu i da joj ostanemo verni.

A to dužnost smo mi i zvršili. Od vetki soldatov grofa Zrinyi Miklósa su ja ko čudapot i na čuda frontaj prelejali krv, navek su z alduvanyem branili svoju domovinu. Nega v Europi taborišča, de nebi počivali megyimurski junaki. Posveodčiju to još živi stari i vezdašny vi tezi, frontski soldati, invalidi, taborske dovce i popili i junački mrtvi drugoga svetskoga tabora. V Nebeskoj Soldačiji dugu frontu držiju megyimurski vitezi. Da bo nebeski voditelj držal soldačku para-

du, bo se štimal z našimi vitezi.

Znali smo mi, dobro smo znali, da oči Horthy Miklósa Fővezéra vidiju dalko prek granice. Vidi naše teške moke, naša trpljenja i komaj čeka ono minuto, da bo mogel vun dati onu zapoved štera bo reztrgla trianonske lance, štera bo nam doli zela okove z naših rok i bo nas dopelala nazaj ta, de smo čřez jezero let živeli blaženo i v miru.

V življenju narodov 23 leta je jako kratko vreme, a itak kulko sega smo v tem vremenu doživeli. Med sem toga za nas je najžalostneše, kaj je v to vreme dorasla jena nova mlajšina, šteru mi ne smo mogli odhraniti po našem načinu. To mlajšinu su tak odhranili, da se navčila mrziti se kaj je magyarsko, doli gledati starinsku domovinu, roditeli nesu smeli s svojom decom magyarski govoriti i zlo je bilo v školi onoj deci, štera su magyarski govorila. Staru domovinu spomenuti prepovedano je bilo i tu je stala jena mlajšina, štera je živela i odhranila se na vkraj vtrgjenom kraju starinske magyarske domovine, a niti je znala, niti pak čutila magyarski.

A i to je minulo. I v Megyimirju je zasvetila zora slobode. Visokodostojni Gospon Guverner je vun dal zapoved, hoovedi su došli i mi smo se povrnuli pod Korunu Svetoga Štefana, k starinskoj magyarskoj domovini, od štere nas nigdar nišči nabo mogel vkraj vtrgnuti. Naša nova mlajšina je čřez kratkih tri leta previdla onoga krivoga pota, na šteri su ju šteli zapelati i ve, potli oslobodjenja, se trsi, da nas v rodolubnosti za sladku magyarsku domovinu ne samo dostigne, nego bormes i prelada.

Strašen viher hara po Europi. V plamenu je celi svet. Narodi su prepali v tem svetskim ognju. Z ishoda nam čřelni bolševizam kaže zobe, z zapada se te, Boga ostavlene, peklenske, anglosaske horde spravljaju vništiti se ono, kaj je kršćanska kultura svetu dala čřez 2000 let. Zdigi su se starinski voditeli nemškoga naroda i oni ga vodiju, da se dično tuče v ovom najveškem harčuvanyu za svoje življenje i smrt za obstojnost Europe, kakše harčuvanye svet još nigdar neje doživel. Na jugu, po vulicaj svetoga Rima, blatni bakanči amerikanskih gengsterov gaziju onu cestu, Via Appia zvanu, de se Zveličitelj pokazal Svetomu Petru i rekel mu je! „Idem v Rim, da se dam i drugipot raspeti, či se ti ne vupaš“, De je odsečena glava Svetoga Pavla tripot

skočila i odprla troja zvirališča „Tre Fontano“ zvana.

Z blatom su zamazali one svete štenge „Santa Skala“ zване, po šterim je Kristuš nosil križa na Golgotu i po šterim pošten kršćenik samo po kolenaž sme hoditi.

Te strašen viher hiče i lagyu našega orsaga na morju življenya. Valovi ju vtlaplaju, rebra joj pokaju, ali Admiral, naš Gospon Guverner tdo stoji na zapovedničkom mostu, z orlinskim okom vidi one kamene, šteri nam očēju našu ladju vtopiti, eli z modrom glavom se nyim vugible i vodi nas v ono stajališče, de nas čeka bolše magyarsko življenje. Nam pak je dužnost, da stojimo na mestu, da zvršimo se naredbe zapovednika i da s celom silom pomazemo pre nyegvoj teškoj dužnosti.

Zdignimo naše oči k Gosponu Guverneru, zemimo peldu od nyega, prvoga človeka magyarske domovine, šteri nam je i v prvim svetskim taboru, pokrit s teškimi ranami, pokazal, kak je treba na mestu stati, pokazal nam je 1919. leta, kaj je rodolubna dužnost, a najglavneše, pokazal v vezdašnyim svetskim taboru, kaj je treba včiniti za domovinu, da je aldual najdražešega kinča, — svojega sina, našega zakonski zebanoga Namestnoga Guvernera.

Nyegva pelda naj nam objaci naše dične honvede i naše megyimurske sine, šteri teško harčuvleju na karpatskim dolinam i braniju nam domovinu, kaj bodo mogli potučti peklenskoga čřlenoga nepriatelja. Ta pelda naj njih vodi kak svetla zvezda na nebu se tak dugo, dok se nam z dikom na čelu i zdravi dimo povrneju.

1944. juniuša 18 ga, na rogyenden Visokodostojnoga Gospona Guvernera, oslobogyeni narod Megyimirja ponizno kleči pred Nebeskim Tronušom i prosi Sve-mogućega naj blagoslovi z dugim življenjem vitěz nagybányai Horthy Miklósa, našega Gospona Guvernera za dobro naše domovine i magyarskoga naroda, naj ga blagoslovi z modrom glavom, da nas bo mogel dopelati do bolšega življenya i naj mu da milost, da bo mogel vživati blagoslova svojega teškoga življenya i svojih dičnih dela.

Bog poživi našega Gospona Guvernera.

Kam ideš Italia?

Za vreme, da je v Rimu vladal cesar Nero, da su najbolje preganjeni kršćenici i Sveti Peter je došiel med one šteri moraju alduvati življenje za svoja veru. Jen rimski oficer — stihia kršćenik — je alduval sebe i sprivil ga vun z rešta. Po leg katakombi, de su se prvi kršćenici skrivali, leži široka, starinska cesta Via Appia. Sveti Peter, da se z rešta oslobodil, išiel je po ovoji cesti, da se skrjuje pred bahari. Na jempot se mu pokazal Zveličitel. Peter se pokleknu pred njim i pita: „Kam ideš Gospon Moj?“ Na to Krisztus: „Idem v Rim dam se još jempot razpeti da se ti ne vupaš.“ Nato se Peter obrnul nazaj i nyegva sodbina se spunila. V Rimu su ga na kríž prebili, po nyegvoj želi z glavom doh.

Denes Italia putuje po cesti Via Appia i nema zveličitela, šteri bi ju nazaj zavrnu.

Fašistička Talijanska se čez 20 let zdigla v dobro življenje. Mussolini, s svojimi odprtimi očmi, dal je narodu kruha v roke, posušil je močvare, zdigel je sela, varaše, stvoril je jaku i velku flotu, taborske i trgovačke lagye. Sprivil je Italiji kolonije i da ga njim stoji, svetla bi bila talijanska oružja poleg nemške soldačije.

Eli došel je Judaš izdajitel v peršoni maršala Badoglio i kralja Viktora Emanuela. Našli su se ljudi, štere je domovina zdigla na visoko mesto i obšipala z dikom a oni su za se to platili s tem kaj su domovinu odigrali nepriatelju v roke i — čisto za badav!

Badoglio i nyegvoj presegieni kral moraju denes gledati kaj je doneslo njihovo zločesto delo. Moraju gledati, kak njim prepada orsag. Hapilo se to, da su nemce prvič vkanili v Afriki, dale je išlo v Siciliji v južnoj Talijanskoj. Anglosasi su se obečali, a nikaj ne su mogli, niti kanili dati. V Mussoliniovoj Talijanskoj — kak i denes — saki človek je imel falacek kruha i delo. A kaj su donesli izdajitel? Glada, bolševizma! Anglosasi već zdavnja nesu gospodari v svojimi orsagi, plešeju kak njim Moskva fučka. Na zavzetim talijanskim polanam, na mesto obečanih kolačova niti kruha nemaju. Čuda jezera, nekriivo i nežužno zaklanih duš kriči do neba. Najveć starih ljudi su odtirali v Ameriku na prisilno delo decu su odrđgi z materinim kril i odvekli v Sovjetsku Rusiju. Šteri pajdoć ne su poginuli, oni se bodo navlekli z bolševičkim misli, bodo postali vubitelji svojih ocoj i nepriatelji svoje domovine. Šume, de raste olje i pomaranđe z su posekli, kaj nebi napravili konkurenciju američkim bananam.

Sicilia, Napoly Monte Caszino i drugi varaši de su zrusene cirkve kloštri i druge umetne stvari! Nežužno mrtvi papinskoga kaštela, Castelli Gandolfo! Oh Italia, kak je žohko tvoje putovanje po cesti Via Appia, punoj a trnyem! Nemaš Zveličitela, šteri bi te povrnul, samo Judaša, šteri ti v pekel pela. Ve je došel red na Rim. Svetoga varaša čuda jezera močenikov ve gaziju prežbožniki. Nemška soldačija je se napravila, da se rodno mesto kršćanstva začuva od strašnoga prepadanja, a ovi lopovski Jndaši su vun dali najvećjemu nepriatelju kršćanstva i kulture, židovskom sovjetskomu bolševizmu.

Kajti Engleska i Amerika je samo na paperu gospodar v Italiji Črleno šrašilo gospodari tam ran tak, kak i v Severnoj Afriki, v Ameriki, eli v Engleskoj. Te nepriatelске države se skup tancaju, kak njim Stalin fučka. Pustili su vun z vreća strahu, a ve se je nemre reši. Kam god anglosasi stanejeju, bolševički komisar je mam za njimi i zrúši se, kaj je boži zakon stvoril.

Izdajitela platiju, eli ne poštinuju! Vitezkoja nepriatela poštinuje i protivnik! Viktor Emanuel i Badoglio nemreju se niti stem troštati kaj bi bili dobili plaćeno za svoje izdajstvo Pretirahisu je obedva! Umberto, Kraleviski namesnik neje dalko od toga. Strašna njim je sodbina. Najpravićneši soddec, dušno spoznanje, ne da spati i v noći pita: zakaj si to vćinil? Zakaj si stiral v prepašt naroda, šteri se tu vufal? kak baš dal oca nekriivoj deci, što bo branih dovica i starce? kaj znaš ti slab človek na to odgovoriti?

Kak smo najnovše zavzedili, na mesto pre-pale Badoglioje vlade je došla nova, de su već i komunisti nutri.

Kam ideš Italia?

Jenu mekotu trave prodam. V nedelu ob 3. vuri v Travniku poleg Trnave na licitaciji. Derk Balázs Muraszilvágy.

Zdavanye v Stridóváru. Rodik Iván občinski činovnik v Stridóváru bude juniuša 25 ga po poldan ob 5. vuri dopelal svoju lepu zaručnicu Perger Annu pred oltar!

Čuda sreće želemo novomu paru!

Gospodarski partizani

Soidački sod honvedskoga generalštaba je ove dneve odsodil na smrt Gabor Dezső-a, voditela poslov baumestra Gál Miklósa v Budapešti. Smrtni sod je bil mam zvršen. Gazda, Gal Miklós je dobil rešta do smrti, a drugi nyegvi pomoćniki rešta do osem i dvanajst let.

Te ljudi su prodavali železo za beton i cementa. Toga matriala su dobili od vlade za zazidati jenoga zletišča za aeroplane. Od toga su vkrali toga matriala i prodali na črnomoj piacu. Saki človek more prerazmeti, da su s tom preždušnom trgovinom napravili jako velkoga greha proti obrani orsaga. Pohlepa za dobičkom njih je napelala na te greh. Glad za velkim dobičkom, to je kralovalo i v tem se vrtel celi svet. Z jene strane su stali ljudi z malom plaćom, da su komaj živeli a z druge strane oni, šteri su velke dobičke v žep dali i bogato živeli.

Stere je ve sod dostigel s celom oštrinom, živeli su bogato i mogli su živeti i z poštenoga dobička. Eli pohlepa njih je zgrabila, kajti tak su se navćeli. Te pohlepa je zrúšila sveta i milione ljudi.

Te su lifrali papernate bakanće v prvim svetskim taboru, a naš soldati su se na jezere zmrzavali na ruskoj fronti, dok su liferanti živeli bogovski i strašne imetke nanosili na kupe.

Ali nega milosti niti odprošćenja za, nikoga takšega, što se v tem velkim harcovanyu, proti narodu tak ponaša.

16 vagonov pšenice su zmlatili na „črnomoj“

Lanysko leto je dosti gospodarov v občini Felsőpáty, Vas varmegyija dalo mlitati na črno. Našel se mašinist, nekši preždušni Forintos István, šteri je do 16 vagonov zrnja ne zapisal v knjigu.

Tomu zločestemu delu su žandar itak došli na trag zarešterali su teh 16 vagonov zrnja, mašinista i nyegvoje pomoćnike i gospodare pak su obožtili.

Na főszołgabiroviji su si skupa dobili teškoga štrofa, a zvun toga su Forintos István i nyegvoji pomagači i gazdi došli pred sodbeni stol v Szombathelyu zbog skrivanya matriala za narodnu hranu.

Pred sodom su si skupa priznali svoje grehe, da su na črnomoj mlitati. Mašinist je dobil dva mesece rešta i 500 pengő štrofa. Gospodari su za ve dobili menyse penecne štrofe kajti su na főszołgabiroviji već dobili velkoga štrofa, a još veći štrof je za njih, kaj njim je sod zel zarešteranih 16 vagonov zrnja.

Tak zideju si oni, šteri su pohlepni i samo sebe glediju, a drugi ljudi naj bi glasa trpeli, a prem velki greh je to proti soldačiji, štera nas brani i čuva.

Opomena našim gospodaram

Junius 30 je važen termin

Gospodari šteri imaju menye od 100 mekot, či ne su zadovoljni, kaj je v gazdinskoj knjigi zapisano, moreju proti tonu apelirati do 15 ga dne-

va Termin za gazdinsku knjigu prek zeti, je bil juniuš 15-i, tak je onda zadnji den apelacije juniuš 30-i.

Šteri gospodar do juniuša 15-ga ne je dobil v roke gazdinsku knjigu mora se do 1944. juniuša 30-ga glasiti pre svojoj občini, da se mu knjiga vun da.

Na den 1944. juliuša 1-ga bodo občinska poglavarstva skup popisala se one gospodare, šteri ne su prek zeli gazdinsku knjigu. Toga popisa bodo na 15 dni vun deli za pregledati i po domačo šegi na bobeny deli.

Mlinarskoga inuša, jakoga z dobre hiže mam zemem gori. Robb Balint mlinar Muraszerdahely.

NAJNOVEŠI GLASI

Hapila se nemška velka soldačija spravlatina velku bitku

(Berlin) Prvi tjeđen invazije je nepriatelam tulko denesel, kaj imaju 80—90 kilometrov široku i 10—16 kilometrov globoku frontu.

Samo zlo je za njih, nemreju napre, kajti onda zideju vun z one linije, na šteroj njih braniju teški saki z taborskih lagyi.

Do ve još prava bitka neje bila, kajti nemške trupe ve kcoj marširaju, a nepriatelji su još ne dosta jaku za to, kaj bi se podvupali marširati v znutrašnyu zemlju. Stajališće Le Havre nesu mogli zavzeti, to hi njim bilo jako potrebno za trupe i matriala čtoli devati.

Prem, da su i sami nepriatelji rećunali s tem da bodo meli velke zgubičke itak su te zgubičke čuda veći, kak su je rećunali. Z nemške strane veliju, da su anglosasi zgubili najmenye polovicu svoje soldačije.

Tifus i kolera se grozi na zavzetoj zemli

(MTI) V Normandiji, de su nepriatelji grozi se velki beteg tifusa i kolere. Kak Nemška Telegrafska Kancelaria čuje, krivica tomu je v tem, da amerikanci i englezji ne dospeju svoje čuda jezer mrtve zakopati. Samo je ogrneju s peskom kre mrija. Peska vetar odnese i tak mrtva tela na suncu i dežgyu gayiliju, to pak pokvari lufta i nosi betege.

Nove trupe, štera dohajaaju, tulikaže nemaju čaita mrtve globe zakopati. Granati fest curiju na njih, pak se stoga, čim staneju z lagye doli moraju mam skrivati v dekuje.

Prvi tjeđen su nepriatelji zgubili prek 500 aeroplanov

(MTI) Juniuša 8-ga su nemci vun dali rećune za doli streljenih nepriateljskih mašin. Toga dneva je doli opalo 55 mašin, kaj su mrti vadisti i kanoneri čto toga dneva doli postrelali, je prek 500 nepriateljskih aeroplanov. Med njimi čuda teških bombas v i mašin za voziti.

Čuda vtopljenih nepriateljskih lagyi

Saku vuru je već i već vtopljenih nepriateljskih lagyi. Zadnjih 24 vur nemci poslali pod vodu 55.000 ton, med njimi jenu velku lagyu za trupe voziti, od 20.000 ton.

Bombaši ober Budapesta

(MTI) Juniuša 15-ga v noći su nepriateljski bombaši pohodili jenu fabriku poleg Dunava. Pripetili su se ognji i kvani. Nesterne mašine su letele i ober Budapesta. Tu su pustili doli bombe za svetliti. Otdod su ne došli glasi za bombe i kvara. Naši kanoneri su strelali i vadasi su se zdigli i nepriatela preganjali.

Első Muraközi Szövöde Rt.

Gyártótelep: CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.

KÖZPONTI IRODA: 55

BUDAPEST, VII., Király ut 55 szám.

Telefon: 424-104.

Taborski glasi

Europska fronta

Invazija na zapadnoj fronti

Tak vćekali smo se, kaj su se nam grozi- li čez dve leti. V Teheranu na konferenciji je Stalin pretisnil anglosase, da neje dosti, da samo sovjeti trošiju krv naj i oni zemeju resa v tem svetском klanju, de naši nepriatelj aldjujeju ludi na milijone, prez toga da bi znali zakaj te ludi moraju hmreti.

Kak smo v zadnjem našem broju već napisali, invazija se hapila. Englezi i Amerikanci su z velikimi silami došli. Prvi den su se spustili do četiri divizije ambrelašov. Te su šteli zavzeti mesta za doli spuščati, kaj bi nepriatelji mogli tam ludi i matriala doli spravlati.

Od teh ludi je denes jako malo na svetu. Nemci su je već v luftu zdrobili. Jen vlovleni Engleski oficer je na preslušanju reknel, da su engleski visoki oficeri vkanili svoje ludi. Rekli su njim, da je Nemška već su zrušena, oni dojdou na gotov plac. A kam su zašli? V strašen ognu jeno vreme je brojil mrtve, ali strah ga obletel i neje dale mogel brojiti te velke bregre mrtvih.

Z Berlina čujemo, da prve dneve bitkih v Severnoj Francoski su nepriatelji već na morju zgubih 380 oklopljenih kol, štere nemške lagye i aeroplani vuništli predi kak su je vun sklali.

Fronta je široka do 50—60 kilometrov od varaša Cherbourg proti ishodu do varaša Le Havre. Tu bi nepriatelji šteli napraviti mostobrane kaj bi mogli vun sklasti soldačiju matriala i oružje.

Nepriatelji su vložili jako velke sile, čuda lagyi se pokazalo se pune. Takši su i zgubički.

Več prvi den se vtopilo 23 velikih lagyi, med njimi je jena taborska, čez drugo vreme z velikim ognom gorela, a kulko malih, to se neda prebrojiti. Tak piše nemški glas, da je zemlja poleg morja za pokrita s potrtni lagyami, štere je morje vun hitilo. Med njimi ležiju mrtvi i teški ranyeniki, štere je tulikajše voda zmetala na suhu zemlu.

Do petka na večer veli nemški glas, da su doli strehli 367 nepriateljskih mašin, a to neje celi broj, kajti kaj je v noči z lufta doli opalo, to se još nezna.

V petek v jutro zaran je došlo više stotin velikih čonov za ludi voziti do francoske zemle tam, de Sajna v morje teče. Branile su je velki broj taborskih lagyi. Kak su te lagye gosto, jena kre druge bile, nemški štuki su strašnoga ognja pustile na nye. Se nepriateljske lagye su si napravile meglu i tak su šteli vučiti, a nemški granati su dobro cilali i jako čuda teh čonov pod vodu spravili.

Tam je ve rano jako hudo vreme. Gosti oblaki nisko plavaju, zato ga v luftu ne bilo velikih bitki, kajti nemški vadasi teško delaju. Zbog toga ga niti na morju ne bilo velikih bitki, a poleg sega toga su nemške lagye skup z aeroplani vtopili još 116 nepriateljskih taborskih lagyi, med njimi tri velke, teško oklopljene.

Najnoviši glasi nam veliju, da bi anglosasi silom šteli zavzeti veliko stajalište za lagye v varašu Cherbourg. Za to su vložili šest divizije. Bitke su jako oštre na sektoru Carenton—Montebourg, de su amerikanci stvorili mostobrana i de imaju jako čuda taborskih kol.

Z nemške strane čujemo, da visoka komanda gledi z velikim vufanjem te bitke zato kaj se nemška soldačija jako vitezki brani i žohko ide proti nepriatelja. To si moremo lahko premisliti, da znamo, da tam stojiju takši soldati, čije su roditele, žene, decu te prokleti gengsteri z lufta spoklali i hiže i cirkve njim zrušili. Im su

komaj čekali, da bi nepriatelj došel, kaj bi mu zobe pokazali.

Amerikanski zarobljeniki se tožiju, da njim je tak strašno, da se to već neda podnašati. Mrtvi ležiju na kupe i nega mogućnosti, da bi je zakopali, kajti granati furt curiju. Teške ranyenike nemreju obskrbeti, nega dosti doktorov, niti vračtva i povojov, kajti čuda sanitelskih ladji, se pajdoč vtopilo predi, kak su do suhe zemle dole. Lehki ranyeniki na velkom kupu pod vedrim nebom, prez podvorbe, nove trupe je silom pošikavleju sem tam, a med tem granati curiju i napraviju još več mrtvih i ranyenikov. Amerikanski komandant za badav prosil pomoč od engleskoga, on veli, da dosti brige ima s svojimi trupami, nemre pomoč dati.

Interim piše: da su se nepriatelji kanili hapiti to strašno bitku z 10—12 diviziji, a imeli su tak velke zgubičke, kaj su do ve morali vložiti 18 diviziji. K tomu dojdou još i sake fele eksterne trupe tak, da se rećuna, da su anglosasi do ve stierali v ognu do 350—400.000 ludi.

A zakaj se to? Kaj išćemo mi od Amerike? Kak bodo voditelji odgovarali za tulko za pštju prelejane krvi?

Med najnoviši glasi čujemo, da su nemci v sobotu vtopili pet jako napunjenih lagyi, med njimi jenu jako velku, štera je na sebi mela 20 menjših lagyi za trupe spravlati na suhu zemlu.

Črteni pekel v Kristušovim varašu

Sveti Otec Papa obkoljen s komunisti

Bonomi ju novi minister predsednik v Južnoj Taljanskoj. Siromak Badoglio sigurno neje mislil na to kaj bo nyegva dika tak fletno zmenjaka.

Denes su već glavni gospodari v Južnoj Taljanskoj komunisti. To bo najbole strašno za polske gospodare. Novi minister za polsko gospodarenje Gollo, se oće prenapraviti po komunističkom načinu.

Kuk čujemo z neutralnih novin, čim su američke i engleske trupe nutri domaršerale v Rim se posod su se pokazale črteno komunističke zastave. Črteno farbani, terhešni motori letiju po vucicaj sem—tam, puno naklajeni s smetjem zvonjskih fakinov, oni zdižeju šake i kričiju komunističke reči.

Na vatikanske stene narajzali su grde kipe šteri se nocca delaju s Kristušu i pape. Visinskij, komunistički, sovjetski komišar je već napre organiziral te bande i one su mam za soldačijom obletele Rima. Tak se grdo ponašaju, kaj se na zadnye i anglosaska soldačija morala zdiči proti njih.

Ran tak se grdo ponaša i američka soldačija. Pijani američki soldati su silom predrli čez vatikanska velka vrata. Svajcarska garda, branitelji papinskoga dvora, su je šteli vun spraviti, oni su se protivili i na zadnye je došlo do strelanja bilo je više ranyenih i komaj su je vun spravili z dvora Svete Stolice.

Velki glad v Rimu

Čim su se nemške trupe vugnule z Rima zdigel se glad. De, god su anglosaske trupe zavzele Taljansku, prvo je bilo, da narod nemre dojtii do kruha. V Napolyu, a denes već v Rimu, kruh se trži po črnom 70 pot draže, kak je službena cena.

Cene sih hran se strašno zdižeju, porciju kruha su snizili na 28 grame, to je niti ne 3 deke na den. Sten naj se hrani siromaški delavec. Amerikanske trupe već odprto pišeju, da to već ne moči zdržati i nove zavzete zemle samo nesreću donasaju!

Engleske novine pak pišeju: „Rima smo zavzeli, a š čim ga bomo hranili.“

Mi smo tu dalko od sega toga i samo čujemo te glase, a kam on siromaški narod, šteri se to mora pretrpeti. Strašno je to, da narod ima takše voditele, šteri samo svoje žepce glediju, a naroda vodiju v prepašt. Pri nas, de saki i najsiromaškesi človek ima svojega falacka kruha, si to niti premisliti ne moči.

Taljanska fronta

Kak smo dali na glas, nemške trupe su zavzele nova mesta za obranu. Proti ovoj fronti su nepriatelji vložili velku ofenzivu i vložili čuda taborskih oklopljenih kol. Pre vodi Tiberisa, štera teče i čez. Rim i pre Varašu Orte su nepriatelja, s teškimi zgubički odvrmuli.

Na Srednjem Morju su nemci vtopili dve nepriateljske taborske lagye.

Sovjetska fronta

Nemški glas tak veli, da ga tu ne bilo velikih bitki ov tjedan. Od varaša Jassy (Rumunskoj) na sever, su sovjeti celi den napadali, a k tomu su njim pomagali nyihovi kanoneri i taborska kola. Rumunjske trupe su napravile proti napadaju i zavzele su nazaj ona mesta, štere su den predi zgubile.

Poda Karpatami su sovjeti proti nemškim brežnim vadacem šteli oštro predreti. Kanoneri su napravili takšega ognja, kaj su se boljševiki morali nazaj potegnuti.

Na finkoj fronti su sovjeti napravili v Karelija (pokrajina) velku ofenzivu. Bitka je trpela celi den i celu noć. Velki sovjetski zgubički. Vadasi su ober Karelije doli spravili z lufta 36 nepriateljskih mašin.

Japanska fronta

V pokrajini Honan su japanci zavzeli varaša Cungča. To je veliko železničko mesto s čuda fabriki i važno za kcoj voziti za kineske trupe. Kinezko sunce se bole doli bere.

Hirdessen a „Muraköz“-ben

Megyimirje malo!

Megyimirje malo
Ravno je i lepo
Zato Tvoje ime
Nam je navek sveto

V tebi ima sega
Kruha, mesa i meda,
Bog nam ga obćuvaj
Od zla i nereda

Ludi naši na polu
Pluge v rokaj držiju
Duše nyihove mirne
Makar su roke žulne.

Zato smo mi ve mirni
Kajti brati Magyari
Paziju na naše dome
Kak vitezi stare šege

Sveta naša sloboda
Mir nebeski i tišina
Za se to se zafalimo
Sem bratam magyaram

Još i to na znanye
moramo si to znati
Da su si magyari
Pravi naši brati

Napisał: Gazsi Ignác.

Kam ideš Italia?

Za vreme, da je v Rimu vladal cesar Nero, da su najbolje preganjeni kršćenici i Sveti Peter je došiel med one šteri. moraju alduvati življenje za svoja veru. Jen rimski officer — stiha kršćenik — je alduval sebe i spravil ga vun z rešta. Poleg katakombi, de su se prvi kršćeniki skrivali, leži široka, starinska cesta Via Appia. Sveti Peter, da se z rešta oslobodil, išel je po ovoj cesti, da se skrije pred bahari. Na jempot se mu pokazal Zveličitel. Peter se pokleknul pred nym i pita: „Kam ideš Gospon Moj?“ Na to Kristus: „Idem v Rim dam se još jempot razpeti da se ti ne vupaš.“ Nato se Peter obrnul nazaj i nyegva sodbina se spunila. V Rimu su ga na križ rebili, po nyegvoj želi z glavom dol.

Denes Italia potuje po cesti Via Appia i nema zveličitela, šteri bi ju nazaj zavrnil.

Fašistička Talijanska se črez 20 let zdigla v dobro življenje. Mussolini, s svojimi odprtimi očmi, dal je narodu kruha v roke, posušil je močvare, zdigle je sela, varaše, stvoril je jaku i velku flotu, taborske i trgovačke lagye. Spravil je Italiji kolonije i da ga nym stoji, svetla bi bila talijanska oružja poleg nenaše soldačije.

Eli došel je Judaš izdajtel v peršoni maršala Badoglio i krala Viktora Emanuela. Našli su se ludi, štere je domovina zdigla na visoko mesto i obšipala z dikom a oni su za se to platili s tem kaj su domovinu odigrali nepriatelju v roke i — čisto za badav!

Badoglio i nyegov presegeni kral moraju denes gledati kaj je doneslo nyihovo zločesto delo. Moraju gledati, kak nym prepada orsag. Hapilo se to, da su nemce prvič vkani v Afriki, dale je išlo v Siciliji v južnoj Talijanskoj. Anglosasi su se obećali, a nikaj ne su mogli, niti kanili dati. V Mussoliniovoj Talijanskoj — kak i denes — saki človek je imel falček kruha i delo. A kaj su donesli izdajiteli? Glada, bolševizma! Anglosasi već zdavnja nesu gospodari v svojimi orsagi, plešeju kak nym Moskva fučka. Na zavzetim talijanskim polanam, na mesto obećanih kolačova niti kruha nemaju. Čuda jezera, nekrivo i nežužno zaklanih duš kriči do neba. Naj-več stareših ludi su odtirali v Ameriku na prisilno delo decu su odtigli z materinih kril i odtveli v Sovjetsku Rusiju. Šteri pajdoč ne su poginuli, oni se bodo navlekli z bolševičkim misli, bodo postali vubiteli svojih ocov i nepriateli svoje domovine. Šume, de raste olje i pomaranče su posekli, kaj nebi napravili konkurenciju američkim bananam.

Sicilia, Napoly Monte Caszino i drugi varaši de su zrušene cirkve kloštiri i druge umetne stvari! Nedužni mrtvi papinskoga kastela, Castell Gandolfo! Oh Italia, kak je žohko tvoje putovanje po cesti Via Appia, punoj s trnyem! Nemaš Zveličitela, šteri bi te povrnil, samo Judaša, šteri te v pekel pela. Ve je došel red na Rim. Svetoga varaša čuda jezera močenikov ve gaziju prezbžnik. Nemaška soldačija je se napravila, da se rodno mesto krišćanstva začuva od strašnoga prepadanja, a ovi lopovski Jndaši su vun dali najvećem nepriatelju krišćanstva i kulture, židovskom sovjetskomu bolševizmu.

Kajti Engleska i Amerika je samo na paperu gospodar v Italiji Črleno srašilo gospodari tam ran tak, kak i v Severnoj Afriki, v Ameriki, eli v Engleskoj. Te nepriatelске države se skup tancaju, kak nym Stalin fučka. Postili su vun z vreča strahu, a ve se je nemre reši. Kam god anglosasi staneju, bolševički komisar je nam za nym i zruši se, kaj je boži zakon stvoril.

Izdajitela platiju, eli ne poštujeju! Vitezkoja nepriatela poštuje je protivnik! Viktor Emanuel i Badoglio nemreju se niti stem trostati kaj bi bili dobili plačeno za svoje izdajstvo Pretirahisu je obedval Umberto, Kraleviski namesnik neje dalko od toga. Strašna nym je sodbina. Najpravičniji soddec, dušno spoznanje, ne da spati i v noći pita: zakaj si to učinil? Zakaj si stiral v prepat naroda, šteri se tu vufal? kak baš dal oca nekrivoj deci, što bo branih dovice i starce? kaj znaš ti slab človek na to odgovoriti?

Kak smo najnovše zazvedili, na mesto pre-pale Badogliove vlade je došla nova, de su već i komunisti nutri.

Kam ideš Italia?

Jenu mekotu trave prodam. V nedelu ob 3. vuri v Travniku poleg Trnave na licitaciji. Derk Balázs Muraszilvágy.

Zdavanje v Stridóváru. Rodik Iván občinski činovnik v Stridóváru bode juniuša 25 ga po podan ob 5. vuri dopelal svoju lepu zaručnicu Perger Annu pred oltar.

Čuda sreče želemo novomu paru!

Gospodarski partizani

Soidački sod honvedskoga generalštaba je ove dneve odsodil na smrt Gabor Dezső-a, voditela poslov baumestra Gál Miklósa v Budapeštu. Smrtni sod je bil mam zvršen. Gazda, Gál Miklós je čobil rešta do smrti, a drugi nyegvi pomoćnik rešta do osem i dvanajst let.

Te ludi su prodavali železo za beton i cementa. Toga matriala su dobili od vlade za zazidati jenoga zletišča za aeroplane. Od toga su vkrali toga matriala i prodali na črnom piac. Saki človek more prerazmeti, da su s tom prezdnušnom trgovinom napravili jako velkoga greha proti obrani orsaga. Pohlepa za dobičkom nym je napelala na te greh. Glad za velkim dobičkom, to je kralovalo i v tem se vrtel celi svet. Z jene strane su stali ludi z malom plačom, da su komaj živeli a z druge strane oni, šteri su velke dobičke v žep dali i bogato živeli.

Stere je ve sod dostigel s celom oštrinom, živeli su bogato i mogli su živeti i z poštenoga dobička. Eli pohlepa nym je zgrabila, kajti tak su se navčeli. Tę pohlepa je zrušila sveta i milione ludi.

Te su lifrali papernate bakanče v prvim svetskim taboru, a naš soldati su se na jezera zmrzavali na ruskoj fronti, dok su liferanti živeli bogovski i strašne imetke nanosili na kupe.

Ali nega milosti niti odproščenya za nikoga takšega, što se v tem velkim harcuvanju, proti narodu tak ponaša.

16 vagonov pšenice su zmlatili na „črnom“

Lanysko leto je dosti gospodarov v občini Felsőpály, Vas varmegija dalo mlattli na črno. Našel se mašinist, nekši prezdnuši Forintos István, šteri je do 16 vagonov zrnja ne zapisal v knjigu.

Tomu zločestemu delu su žandari itak došli na trag zrešterali su teh 16 vagonov zrnja, mašinista i nyegrove pomoćnike i gospodare pak su obožili.

Na fözszolgabiroviji su si skupa dobili teškoga štrola, a zvun toga su Forintos István i nyegovi pomagači i gazdi došli pred sodbeni stol v Szombathelyu zbog skrivanya matriala za narodnu hranu.

Pred sodom su si skupa priznali svoje grehe, da su na črnom mlattli. Mašinist je dobil dva mesece rešta i 500 pengő štrola. Gospodari su za ve dobili menšje pečenice štrole kajti su na fözszolgabiroviji već dobili velkoga štrola, a još veći štrol je za nym, kaj nym je sod zel zrešteranih 16 vagonov zrnja.

Tak zideju si oni, šteri su pohlepni i samo sebe glediju, a drugi ludi naj bi glasa trpeli, a prem velki greh je to proti soldačiji, štera nas brani i čuva.

Opomena našim gospodarom

Junius 30 je važen termin

Gospodari šteri imaju menje od 100 mekot, či ne su zadovolni, kaj je v gazdinskoi knjigi zapisano, moreju proti tomu apelirati do 15 ga dne-

va Termin za gazdinsku knjigu prek zeti, je bil juniuša 15-i, tak je onda zadnji den apelacije juniuša 30-i.

Steri gospodar do juniuša 15-ga ne je do bil v roke gazdinsku knjigu mora se do 1944. juniuša 30-ga glasiti pre svojoj občini, da se mu knjiga vada.

Na den 1944. juliuša 1-ga bodo občinska poglavarstva skup popisala se one gospodare, šteri ne su prek zeli gazdinsku knjigu. Toga popisa bodo na 15 dni vun deli za pregledati i po domačoj šegi na bobeny deli.

Mlinarskoga inuša, jakoga z dobre liže mam zemem gori. Robb Balint mlinar Muraszerdahely.

NAJNOVEŠI GLASI

Hapila se nemaška velka soldačija spravlatina velku bitku

(Berlin) Prvi tjeđen invazije je nepriatelam tulko denesel, kaj imaju 80—90 kilometrov široku i 10—16 kilometrov globoku frontu.

Samo zlo je za nym, nemreju napre, kajti onda zideju vun z one linije, na šteroj nym braniju teški stuki z taborskih lagyi.

Do ve još prava bitka neje bila, kajti nemaške trupe ve kcoj marširaju, a nepriateli su još ne dosta jaki za to, kaj bi se podvujali marširati v znutrašnju zemlju. Stajališče Le Havre nesu mogli zavzeti, to hi nym bilo jako potrebno za trupe i matriala čoli devati.

Prem, da su i sami nepriateli rečunali s tem da bodo meli velke zgubičke itak su te zgubičke čuda veći, kak su je rečunali. Z nemaške strane veliju, da su anglosasi zgubili najmenje polovicu svoje soldačije.

Tifus i kolera se grozi na zavzetoj zemli

(MTI) V Normandiji, de su nepriateli grozi se velki beteg tifusa i kolere. Kak Nemaška Telegrafska Kancelarija čuje, krivica tomu je v tem, da amerikanci i englezji ne dospeju svoje čuda jezer mrtve zakopati. Samo je ognreju s peskom kre m. rja. Peska vetar odnese i tak mrtva tela na suncu i dežgyu gnyiliju, to pak pokvari lufta i nosi betege.

Nove trupe, štera dohajaju, tulikajše nemaju čaita mrtve globe zakopati. Granati fest curju na nym, pak se stoga, čim staneju z lagye dol moraju mam skrivati v dekunge.

Prvi tjeđen su nepriateli zgubili prek 500 aeroplanov

(MTI) Juniuša 8-ga su nemci vun dali rečune za čoli strelenih nepriateljskih mašin. Toga dneva je dol opalo 55 mašin, kaj su naši vadasi i kanoneri do toga dneva dol postrelali, je prek 500 nepriateljskih aeroplanov. Med nym čuda teških bombašev i našn za voziti.

Čuda vtopljenih nepriateljskih lagyi

Saku vuru je već i već vtopljenih nepriateljskih lagyi. Zadnjih 24 vur nemci poslali pod vodu 55.000 ton, med nym i jenu velku lagyu za trupe voziti, od 20.000 ton.

Bombaši ober Budapesta

(MTI) Juniuša 15 ga v noći su nepriateljski bombaši pohodili jenu fabriku poleg Dunava. Pripteli su se ognji i kvaru. Nešterne mašine su letele i ober Budapesta. Tu su pustili dol bombe za svetli. Otdod su ne došli glasi za bombe i kvara. Naši kanoneri su strelali i vadasi su se zdigli i nepriatela preganjali.

Első Muraközi Szövöde Rt.

Gyártelep: CSÁKTORNYA

Széchenyi u. 50 o Telefon: 31.

KÖZPONTI IRODA:

BUDAPEST, VII., Király ut 55 szám.

Telefon: 424-104.

Taborski glas

Europska fronta

Invazija na zapadnoj fronti

Tak vćekali smo se, kaj su se nam grozili čez dve leti. V Teheranu na konferenciji je Stalin pretisnul anglosase, da neje dosti, da samo sovjeti trošuju krv naj i oni zemeju resa v tem svetskom klanju, de naši nepriatel aldujeju ludi na milione, prez toga da bi znali zakaj te ludi moraju hmreti.

Kak smo v zadnjem našem broju već napisali, invazija se hapila. Englezi i Amerikanci su z velikimi silami došli. Prvi den su se spustili do četiri divizije ambrelašov. Te su šteli zavzeti mesta za doli spuščati, kaj bi nepriatel mogli tam ludi i matriala doli spravlati.

Od teh ludi je denes jako malo na svetu. Nemci su je već v luftu zdrobili. Jen vlovleni Engleski oficer je na preslušanyu reknel, da su engleski visoki oficeri vkanili svoje ludi. Rekli su njim, da je Nemska već su zrušena, oni dođu na gotov plac. A kam su zašli? V strašen ogyen Jeno vreme je brojil mrtve, ali strah ga obletel i neje dale mogel brojiti te velke brge mrtvih.

Z Berlina čujemo, da prve dneve bitkih v Severnoj Francoskoj su nepriatel već na morju zgubih 380 oklopljenih kol, štere nemske lagye i aeroplani vuništeli predi kak su je vun sklali.

Fronta je široka do 50—60 kilometrov od varaša Cherbourg proti ishodu do varaša Le Havre. Tu bi nepriatel šteli napraviti mostobrane kaj bi mogli vun sklasti soldačiju matriala i oružje.

Nepriatel su vložili jako velke sile, čuda lagye se pokazalo se pune. Takši su i zgubički.

Već prvi den se vtopilo 23 velikih lagyi, med njimi je jena taborska, čez drugo vreme z velikim ogyenom gorela, a kulko malih, to se neda prebrojiti. Tak piše nemski glas, da je zemlja poleg morja sa pokrita s potrtimi lagyami, štere je morje vun hitilo. Med njimi ležuju mrtvi i teški ranyeniki, štere je tulikajše voda zmetala na suhu zemlu.

Do petka na večer veli nemski glas, da su doli strelili 367 nepriateljskih mašin, a to neje celi broj, kajti kaj je v noći z lufta doli opalo, to se još nezna.

V petek v jutro zaran je došlo više stotin velikih čonov za ludi voziti do francoske zemle tam, de Sajna v morje teče. Branile su je velki broj taborskih lagyi. Kak su te lagye gosto, jena kre druge bile, nemski štuki su strašnoga ogyňa pustile na nye. Se nepriateljske lagye su si napravile meglu i tak su šteli vužiti, a nemski granati su dobro cilali i jako čuda teh čonov pod vodu spravili.

Tam je ve rano jako hudo vreme. Gosti oblaki nisko plavaju, zato ga v luftu ne bilo vekših bitki, kajti nemski vadasi teško delaju. Zbog toga ga niti na morju ne bilo vekših bitki, a poleg sega toga su nemske lagye skup z aeroplani vtopili još 116 nepriateljskih taborskih lagyi, med njimi tri velke, teško okloplene.

Najnoviši glasi nam veliju, da bi anglosasi silom šteli zavzeti velko stajalište za lagye v varašu Cherbourg. Za to su vložili šest divizije. Bitke su jako oštre na sektoru Carenton—Montebourg, de su amerikanci stvorili mostobrana i de imaju jako čuda taborskih kol.

Z nemske strane čujemo, da visoka komanda gledi z velikim vufanyem te bitke zato kaj se nemska soldačija jako vitezki brani i žohko ide proti nepriatelja. To si moremo lahko premisliti, da znamo, da tam stojuju takši soldati, čije su roditele, žene, decu te prokleti gengsteri z lufta spoklali i hiže i cirkve njim zrušili. Im su

komaj čakali, da bi nepriatel došel, kaj bi mu zobe pokazali.

Amerikanski zarobleniki se tožuju, da njim je tak strašno, da se to već neda podnašati. Mrtvi ležuju na kupe i nega mogućnosti, da bi je zakopali, kajti granati furt curiju. Teske ranyenike nemreju obskrbeti, nega dosti doktorov, niti vračtva i povojev, kajti čuda sanitelskih ladji, se pajdoč vtopilo predi, kak su do suhe zemle došle. Lehki ranyeniki na velkom kupu pod vedrim nebom, prez podvorbe, nove trupe je silom pošikavleju sem tam, a med tem granati curiju i napravuju još već mrtvih i ranyenikov. Amerikanski komandant za badav prosí pomoč od engleskoga, on veli, da dosti brige ima s svojimi trupami, nemre pomoč dati.

Interin piše: da su se nepriatel kanili hapiti to strašnu bitku z 10—12 diviziji, a imeli su tak velke zgubičke, kaj su do ve morali vložiti 18 diviziji. K tomu dođu još i sake fele eksterne trupe tak, da se recuna, da su anglosasi do ve stirali v ogyen do 350—400.000 ludi.

A zakaj se to? Kaj išćemo mi od Amerike. Kak bodo voditelji odgovarali za tulko za pstju prelejane krvi?

Med najnoviši glasi čujemo, da su nemci v sobotu vtopili pet jako napunjenih lagyi, med njimi jenu jako velku, štera je na sebi mela 20 menjših lagyi za trupe spravlati na suhu zemlu.

Črneli peknel v Kristušovim varašu Sveti Otec Papa obkoljen s komunisti

Bonomi ju novi minister predsednik v Južnoj Taljanskoj. Siromak Badoglio sigurno neje misli na to kaj bo nyegva dika tak fletno zmenjkala.

Denes su već glavni gospodari v Južnoj Taljanskoj komunisti. To bo najbolje strašno za polske gospodare. Novi minister za polsko gospodarenje Gollo, se oće prenapraviti po komunističkom načuju.

Kuk čujemo z neutralnih novina, čim su američke i engleske trupe nutri domaršerale v Rim se posod su se pokazale črnelne komunističke zastave. Črnelo farbani, terhešni motori letuju po vucicaj sem—tam, puno naktajeni s smetjem zvunskih fakinov, oni zdižeju šake i kričuju komunističke reči:

Na vatikanske stene narajzali su grde kipe šteri se norca delaju s Kristuša i pape. Visinskij, komunistički, sovjetski komisar je već napre organiziral te bande i one su mam za soldačijom obletele Rima. Tak se grdo ponašaju, kaj se na zadnje i anglosaska soldačija morala zdiči proti njih.

Ran tak se grdo ponaša i američka soldačija. Pijani američki soldati su silom predri čez vatikanska velka vrata. Svajcarska garda, branitelji papinskoga dvora, su je šteli vun spraviti, oni su se protivili: na zadnje je došlo do strelanja bilo je više ranyenih i komaj su je vun spravili z dvora Svete Stolice.

Velki glad v Rimu

Čim su se nemske trupe vugnule z Rima zdigel se glad. De, god su anglosaske trupe zavzele Taljansku, prvo je bilo, da narod nemre dojiti do kruha. V Napolju, a denes već v Rimu, kruh se trži po črno: 70 pot draže, kak je služben na cena.

Cene sih hran se strašno zdižeju, porciju kruha su snizili na 28 grame, to je niti ne 3 deke na den. Stem naj se hrani siromaški delavec. Amerikanske trupe već odprto pišeju, da to već ne moči zdržati i nove zavzete zemle samo nesreću donasaju!

Engleske novine pak pišeju: „Rima smo zavzeli, a š čim ga bomo hranili.“

Mi smo tu dalko od sega toga i samo čujemo te glase, a kam on siromaški narod, šteri se to mora pretrpeti. Strašno je to, da narod ima takše voditele, šteri samo svoje žepe glediju, a naroda vodiju v prepašt. Pri nas, de saki i najsiromaškeši človek ima svojega falacka kruha, si to niti premisliti ne moči.

Taljanska fronta

Kak smo dali na glas, nemske trupe su zavzele nova mesta za obranu. Proti ovoj fronti su nepriatel vložili velku ofenzivu i vložili čuda taborskih oklopljenih kol. Pre vodi Tiberis, štera teče i čez Rim i pre Varašu Orte su nepriatel, s teškimi zgubički odvrmuli.

Na Srednjem Morju su nemci vtopili dve nepriateljske taborske lagye.

Sovjetska fronta

Nemški glas tak veli, da ga tu ne bilo vekših bitki ov tjedan. Od varaša Jassy (Rumunyskaj) na sever, su sovjeti celi den napadali, a k tomu su njim pomagali njihovi kanoneri i taborska kola. Rumunyske trupe su napravile proti napadaju i zavzele su nazaj ona mesta, štere su den predi zgubile.

Poda Karpatami su sovjeti proti nemskim brežnim vadasom šteli oštro predreti. Kanoneri su napravili takšega ogyňa, kaj su se bolševiki morali nazaj potegnuti.

Na finkoj fronti su sovjeti napravili v Karelija (pokrajina) velku ofenzivu. Bitka je trpela celi den i celu noć. Velki sovjetski zgubički. Vadasi su ober Karelije doli spravili z lufta 36 nepriateljskih mašin.

Japanska fronta

V pokrajini Honan su japanci zavzeli varaša Cungča. To je velko železničko mesto s čuda fabriki i važno za kcoj voziti za kineske trupe. Kinezko sunce se bole doli bere.

Hirdessen a „Muraköz“-ben

Megyimirje malo!

Megyimirje malo
Ravno je i lepo
Zato Tvoje ime
Nam je navek sveto

V tebi ima sega
Kruha, mesa i meda,
Bog nam ga obćuvaj
Od zla i nereda

Ludi naši na polu
Pluge v rokaj držuju
Duše njihove mirne
Makar su roke žulne.

Zato smo mi ve mirni
Kajti brati Magyari
Paziju na naše dome
Kak vitezi stare šege

Sveta naša sloboda
Mir nebeski i tišina
Za se to se zafalimo
Sem bratam magyaram

Još i to na znanye
moramo si to znati
Da su si magyari
Pravi naši brati

Napisal: Gazsi Ignác.

Gospodarstvo

Gospodari, šteri su zvršili jedinice, dobiju cedule ze ópravu kupiti do 150 pengő vrednosti

Jurcsék Béla minister za polsko gospodarjenje i obrskbu naroda je dal vun glasa da su naši gospodari, malo vun zetih, dosta dobro zvršili svoje dužnosti nutri davanya. Zato je pravičen zahtev gospodarov, da se i nyim da ono, kaj nučaju za gospodarstvo dale tirati. Kaj se liče oblike dve trećine onoga, kaj magyarske fabrike delaju, ostanje za gospodarke ludi. Za kratko vreme bo saki gospodar dobil one cedule, z šterimi ho si mogel kupiti matriala za obleči. Saki gospodar, šteri je zvršil nutridavanya se tri čopore, dobi cedulu za najmanje 150 pengő kupiti robu za oblečalo. Što ima prek 2000 jedinice, dobi za sakih dalnjih 2000 jedinice išče jednu cedulu za 50 pengő vrednosti kupiti.

Oni gospodari, šteri sami ne delaju polsko delo, moraju te cedule med svojom družinom razdeliti. Ran tak bo za polsko gospodarstvo i obuteli koža zasigurana. I to se bo v leti razdelilo med one, šteri su jedinice spunili.

Bo se kontraleralo polsko delo, jeli saki človek zvršavle svoje dužnosti.

Obrana žetve od ognja

Da se obrani žetva od nepriateljskih bombi, vlasti su odredile ovo: V sakoj občini zdravi ljudi od 20—60 let moraju se zmeta organizirati za ognja gasiti. Ognjogascov mora biti 24, držižu služba črez 24 vur i sake 4 vure se menjaju. Na občini mora biti vun data služba napre za čeli tjeđen i zvun toga sakomu treba dva dni predi na glas dati, da bo v službi.

Ognjogasci držižu službu pre gasilnici. V cirkenovom turnu, odkod se dobro vidi, pazitel s trobentom, črlenom zastavom, v noči s črlenim lampošom kaže, de je ogeny. V gasilnici den i noči mora biti k redu šest duplešnih plugov naklajenh na kola. Polari stalno tam, de drobni žitek raste. Saki polar mora meti prisibi foringaša z dvemi konji, šteri lest bežiju. Te gazdi se dvapot na den menjaju. Či se na polu ognjy pripeti, gazda, šteri je v službi tira kak najbolje konje v selo, alarmira ludstvo zapregne kola de su plugi i beži nazaj napole. Konje mam zapregnuti v pluge i pred ognja orati, kajli drugač ognja zastaviti ne moči.

Drobno silje je treba pokositi, dok je zrno još mehko mlečno. Potli se na suncu još dobro dozreli.

Saki gazda si naj napravi lopatu s kratkim štilom, kakšu honvedi imaju. Da ide napole, naj ju sigdar sobom zeme. Či opadneju tablice za vužigati s tom lopatom je lahko vgasiti. Samo je treba s zomlom pokriti. Z malim trudom moči velku obram napraviti.

Taborska pošta

V črlenom strašilu.

V črlenom strašilu skup harcuvlema, Nas pet pajdašov z megyimurske zemle. Prvi na pismu Radek János zvani, Koji sem z Nyirvölgya tu zebnari, Poszavecz János po redu sem drugi s pajdašom Globar Ferencom voti črlenoj ruskoj kugi. Skupa počivlema, jen drugoga pokrivilmo. Jeden drugomu lepe navuke davlema Harcuvlema za našu drago Magyarsku Domovinu, koja nas oslobodila 25 letnoga teškoga jarma.

V prvim redu pozdravlamo mi megyimurski honvedi naše dično vuredništvo, koje nam pošla ove lepe megyimurske novine, koje su navek pune s sakojačkimi cifrastimi vershi, koje naši pošteni ludi radi čitaju, a tak i mi tu. Komaj čekamu sobotu dok nam dopela naš aeroplan poštu. Naše dnevne novine i glase od roditelov, bratov, a tak i od naših lubljenih grličić. Samo kaj one nas jako zanemariju. Mi smo fata i dika Gospođu Bogu za vezda živi i zdravi, pak prosimo naše naj nam pišeju z doma.

Vnogo pozdrava pošilamo sem našim milim i dragim Radek János Nyirvölgy, Poszavecz János Drávanagyfalva, Globar Ferenc Muravid, Kivács György i Nedelyko János Muraszentmárton, si skupa Tábori Posta K. 146.

Opomena vuredništva: Puce, najte zanemariti naše junake. Oni vitezki braniju našu domovinu. Vredni su, da njih pošujemo i da se čim večpot zmislimo za njih.

Tislarics Antal, Novak István, Soltics István Kovácsics Ignác, Csurin Mihály Tábori posta B 862, Jambrovics Péter, Horváth János karpaszományos honvéd Tábori posta B 183, Szalai Rafael, Novak Antal Novak Ferenc, Tukszar Antal, Vukovic Ferenc Tábori posta F 850. Si pozdravljaju svoje roditelje, familiju i poznanice. Prosiju naj nyim čim več pišeju i novine posleju.

Vértarics Peter Tábori posta F. 756. Pozdravlja svoje roditelje ženu, dete, brate i su rodbinu zdravieto žele i svojim pidašam. Patera za pisanje je dobil. Prosi naj mu čim več pišeju. Čeka i pakleca, šteroga je prosil. Od vuredništva mu damemo na glas, da mi redovito pošilamo novine na nyegov atres.

Horváth József honvéd Tábori posta C 263 Japa, mama, brati, sestre, sa rodbina lepo te pozdravljaju. Si su živi i zdravi. Piši nyim višepot.

Kaj bo z židovskim imetkom

Govor Reményi Schneller Lajosa ministra

Ve kak su židovske štacune doli zapri i imetke pod sekvester deli, su si neštetni ljudi mislili, no ve bo gostuvanye, to bodo ve se za badav razdelili. No neje tak! Toča imetka su židovi z našega spravili, pak zato je to državni imetek i ima se potrošili samo za državni hasen.

Za to je govoral Reményi—Schneller Lajos financminister v varašu Baja, de su fősipana instalerali.

Delati ne sebično i napniti se jakosti - veli minister - tak kak soldat na fronti. On nas ne pita, kaj bo dobil za to, kaj se napinja i alduje svoju krv i življenje za domovinu. Škoda, kaj je ne moči toga duha i tu doma, na znutrešnjoj fronti ljudem napelati.

Fala Bogu, saki den ga menje takših, šteri nečeju novoga reda priznati, ali se još navek najdeju takši, šteri bi se šteli deliti z židovskim imetkom. To je imetek celoga naroda i more se ponucati, samo za dobro naroda. Narod ima pravu toga imetka sebi zeti i zase ponucati, kajli smo črez duga leta trpeli, kaj su si židovi navek vekašega hasna zeli, kak su zaslužili.

Zato oštro pozivlem sakoga - rekeli je dale minister - što je do vremena, ne pravilno dočel do takšega imetka, eli pak takšega imetka čuva i skriva, naj ga fletno da nutri, kajli stem se objačaju rezerve narodne jakosti. Mi te rezerve jako nucamo, kajli moramo se sile vložiti. Ve da su se za magyarsku odprla nova mesta za delo, moramo mi kršćeniki pokazati, de nas je obišel novi duh. Či je reč samo za to, da si samo sedemo na židovska mesta i dale tiramo nyihove posle prez toga, da bi je razmeli, onda nesmo čuda dostigli. Bošega sveta samo onda moremo stvoriti, či bomo s trdim delom i briskim razumom zavzeli ta mesta.

Imetka spravlati je treba, ali ne na saki način i pod silom, nego s trdim delom, šparanyem i pametnim življenjem. Či bo to tak, onda bude ta preembra hasnila narodu, zvršil je svoje reči Reményi—Schneller financminister.

KAJ JE NOVOGA?

— Nova notarijuša v Megyimirju. Ministar za znutrešnje posle je odredil, da se obicne Szelenzecegy i Bozsakaihgy odkapaju od notarijuše Muraszerdahely i da se nova notarijuša složi v občini Szelenzecegy. Ove dve občine spadaju k novoj notarijuši.

— Kantina se bo vun dala v kasarnaj v Csáktornya. Od honvedske strane se daje na

glas, da se bo vun dala na rendu kantina v honvedskoj kasarni v Csáktornya.

Prosi moreju taborski invalidi tiszelnvetesti i honvedi, vitezki, frontski soldati, drugi taborski soldati, nyihove dovce i popili.

Što kaj bliže očez zavvediti, more pitati pre m. kir. honvédtállomásparancsnoksága Csáktornya i v adminisztracije naših novin.

Otprti prostor. *)

Na znanje

Moja žena Hajdinak Mihályné rognona Meglics Ilona s Perlhaka me ostavila, pak stoga ne zemem nase nikšu odgovornost za nyene duge, niti za ve, niti za bodoče vreme.

*) Za ono, kaj se štampa v ovoj rubriki, niti vuredništvo niti administracija ne zeme nase nikšu odgovornost.

Leventaški glasi

Leventaši v Csáktornya dobiju novoga placa za muštranye

Naš leventaši v Csáktornya su se hapili velkoga pošla. Občina nyim je dala šest mekot zemle med banhofom i varadžinskim potom. Tam si bodo napravili moderno športišče, placa za muštrati i strelati. K tomu pomaže velka občina Csáktornya, Zala varmegyija i šef banhofa, a i dečki bodo z veseljem delali i tak bomo v Csáktornya za kratko vreme pak imeli jeno novo sportišče. Treba je podpirati naše mlade leventaše, oni delaju za lepuš budočnost.

Mi od naše strane z veseljem pišemo ovoga glasa, kajti i stoga vidimo, da su naši leventaši črez ova kratka tri leta previdli svoje dužnosti za magyarsku domovinu i očuju biti dobri sinii domovine i dobri sledniki onih vitezov, šteri nam braniju naše granice.

Pomažite nesrečnikom od bombi

Najmoreše su se dobri ljudi notarijuše Drávaszentmihály (Zvun občine Kristóffalva drugi del prveše zvuynske notarijuše) skazali za one nesrečne ludi, šteri su od bombi trpeli. Med pengői bolših gospodarov našli su se i fileri siromakoy. Pre pobiranyu čuda se trudil vitez Pancel György občinski biro v Drávaszentmihályu.

Darovali su:

Drávaszentmihály	P. 200—
Jánosfalva	14610
Kristóffalva	7110
Nyirvölgy	6414
se skupa	P. 47130
Do ve smo nabrali	P. 201063
se skupa	P. 310093

Bog plati sem darovnikam dobroga srca!

Jeli sam platil za novine?

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetések díja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

Drávaszentivánon egy ház eladó 165 sz. alatt. Erdeklozni lehet Csáktornyan, Zrinyi Külváros 28 szám alatt Szunemár László székerekedőnél.

V Drávaszentivánu broj 165 háza za prodati. Pitati v Csáktornya, Zrinyi Külváros 28 pte Szunemár László trgovcu z laporom.

Felelős szerkesztő: Pecsornik Ottó
Felelős kiadó és laptulajdonos: Pecsornik Ottó
Nyomda: Burakali Katalinás Könyvnyomda — Csáktornya
Részletesebb tájékoztató: 24. sz.